



## Sínia del mas la Serra

Talamanca

### Ubicació

<b>Comarca:</b>	Bages
<b>Lloc/Adreça:</b>	Antics horts del mas La Serra, capçalera del torrent del Güell, 08279 Talamanca
<b>Emplaçament</b>	De davant del mas La Serra surt un camí que baixa fins a una gran plana on hi veiem la sínia

### Coordenades:

<b>Latitud:</b>	41.72132
<b>Longitud:</b>	1.98451
<b>UTM Est (X):</b>	415533
<b>UTM Nord (Y):</b>	4619334

### Classificació

<b>Número de fitxa</b>	08277-139
<b>Àmbit:</b>	Patrimoni immoble
<b>Tipologia</b>	Element arquitectònic
<b>Estil / època:</b>	Contemporani
<b>Segle</b>	XIX
<b>Estat de conservació</b>	Bo
<b>Notes de conservació:</b>	En conjunt en molt bon estat, si bé hi ha elements una mica deteriorats, com la coberta de la sínia, ensorrada.
<b>Protecció</b>	Inexistent
<b>Accés</b>	Fàcil
<b>Ús actual:</b>	Sense ús
<b>Titularitat</b>	Privada
<b>Titular:</b>	Ref. cad.: 011A00002
<b>Fitxes associades:</b>	
<a href="#">Mas la Serra</a>	
<a href="#">Font del mas la Serra</a>	
<b>Autoria de la fitxa</b>	Quim Serdà Manau
<b>Data de registre de la fitxa:</b>	dl., 15/10/2007 - 02:00

## Descripció

Conjunt format per una bassa, una sinya, un aqüeducte i un dipòsit. La bassa, de grans dimensions, recollia l'aigua del subsòl, del naixent d'aigua que trobem just en aquest indret. Mitjançant el sistema mecànic de la sinya, es remuntava l'aigua i era conduïda per l'aqüeducte cap a un dipòsit. D'aquesta manera era possible regar els horts que antigament hi havia en aquests terrenys, avui abandonats. La sinya, de planta quadrangular i amb coberta a dues aigües, té l'entrada a llevant. El parament és fet de pedra i morter, mentre que la porta presenta un arc rebaixat amb maons en plec de llibre que es recolza damunt dos brancals també de maons. A llevant i a ponent hi veiem dues petites finestretes (40cm x 20cm). A l'interior es pot veure alguna de les bigues de fusta que sustentaven tant la coberta, com l'aparell mecànic. El sostre, actualment d'uralita, ha caigut a l'interior. A l'exterior es conserva la roda metàl·lica amb el seu eix, ubicats al capdamunt d'un mur allargat i estret a migdia del cos principal, i enmig de la bassa d'on es recollia l'aigua. L'aqüeducte rebia l'aigua dels catúfols i la conduïa al llarg dels seus 36 metres cap al dipòsit. Presenta vuit voltes amb una llum cadascuna d'uns 300 cm i amb l'intradós fet de maons en plec de llibre. Els pilars són rectangulars i fets de pedra lligada amb morter. Per damunt una estreta canalització d'uns 20cm feta mitjançant teules al revés transportava l'aigua. El dipòsit on es guardava l'aigua, fet també de pedra i morter, és quadrangular (400cm x 400cm) i està folrat per cairons ceràmics al seu interior. Al costat de migdia s'hi entreveu una petita obertura per la sortida de l'aigua, amb una teula del revés. L'estructura del dipòsit està reforçat exteriorment per dos petits contraforts.

### Observacions:

El conjunt és excepcional, tant per els criteris arquitectònics com per el seu estat de conservació. No s'ha localitzat cap altra sinya que conservi l'aqüeducte en tant bones condicions.

## Història

És al segle XIX que proliferen arreu les construccions de sínies, obres necessàries alhora d'elevat l'aigua de pous o rieres i poder regar els horts i conreus. Aquestes màquines consistien en una roda horitzontal accionada per un animal que donava voltes lligat a l'extrem d'un pal horitzontal solidari amb el seu eix, i que engranava amb una altra roda vertical que movia una cadena sense fi, proveïda de catúfols en tota la seva llargada, l'extrem de la qual era submergida a l'aigua de la riera, el pou o en aquest cas, a la bassa. Amb el progressiu abandonament del camp i amb l'arribada de nous aparells mecànics, les sínies aniran entrant en desús. Angelina Sellarès (1923), actual propietària i resident al mas La Serra, recorda veure i fer funcionar la sinya, amb l'ajuda d'una mula. Els antics horts del mas eren regats gràcies a aquest aparell, avui ja abandonat i en desús, malgrat la bassa continuar acumulant un volum considerable d'aigua. A més, la bassa serviria durant molts anys com a safareig.

